

Afgørelsen om ændret efterbehandling af råstofgrav på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære

Region Nordjylland har i løbet af 2022 ført tilsyn med råstofgraven på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære. Råstofgraven er ikke længere aktiv, da den tidligere tilladelse (sags.nr. 2015-000139) er udløbet. Region Nordjylland meddelte en ny råstoftilladelse d. 27. juni 2018 (sags.nr. 2017-012800). Denne råstoftilladelse blev påklaget og er d. 16. juni 2021 ophævet og hjemvist til fornyet behandling af Miljø- og Fødevarerklagenævnet pga. manglende bilag IV undersøgelse.

Krogsh A/S har endnu ikke tilkendegivet om regionen skal genbehandle ansøgningen. Da den nuværende råstoftilladelse er udløbet, skal der enten søges om en ny råstoftilladelse, eller også skal råstofgraven efterbehandles. I den forbindelse har Region Nordjylland udført bilag IV-undersøgelser af råstofgraven i løbet 2022.

Afgørelse

Region Nordjylland har truffet følgende afgørelse med hjemmel i råstoflovens¹ § 7 og § 10:

Der tilføjes følgende vilkår til tilladelse af den 24. januar 2002 vedr. matr.nr. 6a, 6h og 7a Troelstrup By, Blære.

Virksomheden skal sikre, at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander i råstofgraven opretholdes. Dette betyder at bassinet (fig. 1) ikke må fjernes eller oprenses før en erstatningssø til stor vandsalamander er blevet etableret. Erstatningssøen skal etableres i forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven jf. krav til erstatningsnatur.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer

Den øvrige del af råstofgraven skal efterbehandles til jordbrugsmæssig drift efter den nuværende efterbehandlingsplan. Råstofgraven skal snarligst efterbehandles, hvis ikke råstofindvindingen søges genoptaget.

Der er samtidig truffet afgørelse om, at ændringen ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Denne afgørelse er truffet efter miljøvurderingslovens² § 21.

Krav til erstatningsnatur:

Efterbehandlingen eller oprensningen af bassinet må kun ske i perioden mellem 1. november – 15. marts, hvor stor vandsalamander ligger i vinterdvale på land. Bassinet må dog først fjernes eller oprenses når en erstatningssø er blevet etableret. Erstatningssøen kan evt. etableres et andet sted i råstofgraven, men en evt. anden placering skal godkendes af regionen.

Erstatningssøen skal minimum være 400 m², svarende til størrelsen af det eksisterende bassin og må maksimalt være 1,5 meter dyb. Alternativt kan der etableres to erstatningssøer af hver 200 m². I forbindelse med erstatningssøen skal der etableres rasteområder for stor vandsalamander. Rasteområderne kan være små forhøjninger, stenbunker, eller træstubbe som placeres i nærheden af erstatningssøen. Det samlede areal med erstatningssø og rasteområder skal minimum være 1000 m².

- I forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven skal minimum 1000 m² efterbehandles til natur med sø, som skal sikre yngle- og rasteområder for stor vandsalamander.
- Bassinet (fig. 1) må først fjernes eller oprenses når der er blevet etableret en erstatningssø.
- Bassinet må kun fjernes eller oprenses i perioden mellem 1. november – 15. marts, hvor stor vandsalamander ligger i dvale på land.
- Erstatningssøen skal minimum være 400 m² og må maksimalt være 1,5 meter dyb.
- Søen kan alternativt bestå af to søer af hver 200 m²
- Søen skal etableres med en vandtæt ler-membran
- Der må ikke udsættes fisk eller krebs i søen.
- Søbredden skal have et anlæg på minimum 1:5
- Der må ikke anvendes gødning og pesticider indenfor det efterbehandlede naturområde.
- Omkring søen skal der etableres rasteområder til stor vandsalamander, som f.eks. små forhøjninger med stenbunker og træstubbe.
- Der må ikke udsættes ænder, fisk eller krebs i søen
- Der må ikke fodres omkring søen.

Redegørelse og vurdering

Region Nordjylland har i løbet af 2022 foretaget bilag IV-undersøgelser i råstofgraven på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære. Området består af en eksisterende grusgrav med sydvendte skråninger og tre vandhuller, herunder et tilgroet skyllebassin med betonbund. På den baggrund har regionen valgt at foretage bilag IV-undersøgelser for markfirben (*Lacerta agilis*) og padder.

Region Nordjylland har foretaget bilag IV-undersøgelser med udgangspunkt i anvisningerne i *DMU faglig rapport nr. 635, 2007: Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV*. Bilag IV-undersøgelserne blev foretaget af Biolog Casper Sylvester Conradsen og Biolog Jacob Frydkjær Winde.

² Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Markfirben:

Råstofgraven blev undersøgt for markfirben fem gange i perioden 9. maj – 16. september 2022. Samtlige skrænter blev undersøgt.

Til trods for at dele af området vurderes at være velegnet som levested for markfirben, blev der hverken fundet markfirben, æggeskaller, eller huller i skrænterne som kunne indikere tilstedeværelsen af markfirben.

Region Nordjylland vurderer derfor, at råstofgraven på matr.nr. 6h, 6a og 7a Troelstrup By, Blære på nuværende tidspunkt ikke er yngle- og rasteområder for markfirben. Dele af råstofgraven vurderes dog at være potentielt egnet som yngle- og rasteområde for markfirben.

Padder:

Der blev undersøgt for padder seks gange i perioden 21. marts – 29. juni. To lavvandede vandhuller på matr.nr. 6h og det tilgroede skyllebassin på matr.nr. 6a blev undersøgt.

Der blev fundet stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) i bassinet på matr.nr. 6a (fig. 1.). Der blev også fundet lille vandsalamander (*Triturus vulgaris*), skrubtudse (*Bufo bufo*) og en mindre æggeklump af en ubestemt frø (*Rana sp.*). Vandhullerne på matr.nr. 6h Troelstrup By, Blære blev også undersøgt, men her blev der ikke fundet bilag IV-arter. Dette skyldes formentligt vandhullernes unge alder, hvorfor det er meget begrænset med skjulesteder og derfor er disse vandhuller mindre egnet levested for padder.

Stor vandsalamander er omfattet på EU's habitatdirektiv bilag IV og dens yngle- og rasteområder er strengt beskyttet. Ligeledes må individer af stor vandsalamander heller ikke forsætligt dræbes.

Råstofgraven skal på nuværende tidspunkt efterbehandles til landbrugsformål. Da der er fundet stor vandsalamander i det tilgroede bassin, vurderes bassinet at være et yngle- og rasteområde for stor vandsalamander og bassinet er derfor beskyttet, jf. naturbeskyttelseslovens § 29a.

Regionen vurderer at de nærmeste sten, træer og skrænter udgør stor vandsalamanders overvintringsområde (rasteområde). Arealet omkring bassinet kan derfor ikke længere lovligt efterbehandles til landbrugsformål, da det vil medføre ødelæggelse yngle- og rasteområder for stor vandsalamander. En del af råstofgraven skal derfor efterbehandles til natur med yngle- og rasteområde for stor vandsalamander, heriblandt en sø.

Da det er uhensigtsmæssigt at efterlade et betonbefæstet bassin, skal der i forbindelse med efterbehandlingen etableres en erstatningssø, samt egnede rasteområder for stor vandsalamander. Ligeledes skal der etableres en erstatningssø, hvis bassinet skal renses op og genanvendes i forbindelse med en evt. råstofindvinding.

Region Nordjylland vurderer, at 1000 m² af råstofgraven skal efterbehandles til natur med sø for at den økologiske funktionalitet for stor vandsalamander kan opretholdes. Heraf skal mindst 400 m² være sø.

Figur 1: Oversigtskort over råstofgraven. Bassinet hvor der er fundet stor vandsalamander er markeret med blå skravering.

Miljøvurderingsloven

Råstofindvinding er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a) ”Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning (projekter, som ikke er omfattet af bilag 1)”. Regionen har derfor screenet den ansøgte ændring for at vurdere, om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at ændringen af efterbehandlingsplanen ikke vil påvirke miljøet væsentligt. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport for ændringen. Det indgår i vurderingen efterbehandling til natur med sø sikre den økologiske funktionalitet af området for stor vandsalamander.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Det nærmeste Natura 2000-område er område nr. 15. Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal, som ligger ca. 1 km øst for råstofgraven. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområderne F1. Region Nordjylland har vurderet, at vilkårsændringen ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt, da der er tale om en råstofgrav som skal efterbehandles. Ligeledes har ingen af arterne eller habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget for H15 og F1 udbredelse i råstofgraven. Der skal derfor ikke udarbejdes en konsekvensvurdering for vilkårsændringen påvirkning af Natura 2000-området.

Høring

Udkast til afgørelse om vilkårsændring været i høring hos Vesthimmerlands Kommune, Indvinder, lodsejer og sagens øvrige parter i perioden 20. december 2022 – 17. januar 2023.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at ændringen af efterbehandlingsplanen ikke ændrer på sandsynligheden for at finde spor af fortidsminder i forhold til tilladelsen af d. 24. januar 2002. Det er derfor vurderet, at der ikke skal foretages høring af Kulturstyrelsen m.v. efter administrationscirkulærets³ § 3, jf. cirkulærets § 5.

Der er indkommet bemærkninger fra Vesthimmerlands Kommune inden for høringsperioden.

Vesthimmerlands Kommune har bemærket, at bassinet er en del af råstofgraven og derfor ikke er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Såfremt der skal etableres en erstatningssø, bør der sættes vilkår om at søen etableres med en ler-membran og at der ikke må udsættes ænder, eller fodres indenfor 10 meter af søen.

Derudover bemærkede Vesthimmerlands Kommune, at der ligger nogle jorddynger på nabomatriklen, som formentligt stammer fra råstofgraven. Kommunen anbefaler, at jorden udnyttes i forbindelse med efterbehandlingen af råstofgraven.

Offentliggørelse

Afgørelsen er offentliggjort den 25. januar 2023 på: rn.dk/rastoffer under: Tilladelse til råstofindvinding, Afgørelser om tilladelser efter råstofloven.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevarerklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

³ Cirkulære nr. 9418 af 23. juni 2014 om regionrådenes behandling af ansøgninger om tilladelse til erhvervs-mæssig råstofindvinding og af anmeldelser om ikke-erhvervs-mæssig råstofindvinding

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det

Klagevejledning efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV- arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. Råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagevejledning vedr. miljøvurderingsloven

Afgørelsen efter miljøvurderingsloven vedrørende miljøvurdering kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er offentlig bekendtgjort.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet men indsendes til Region Nordjylland, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger, klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

Rettidig klage har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

Klageberettigede jf. miljøvurderingslovens § 50 er:

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser indenfor arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning.

Ved eventuelle spørgsmål til afgørelsen kan undertegnede kontaktes på mail: c.sylvester@rn.dk eller tlf. 2042 8746

Med venlig hilsen

Casper Sylvester Conradsen
Råstofsagsbehandler

Bilag

Oplysning om håndtering af persondata

Kopi sendt til:

- Lodsejer (matr.nr. 6h og 7a), Peter Johansen
- Vesthimmerlands Kommune, post@vesthimmerland.dk pra@vesthimmerland.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Vesthimmerlands Museum, byggersager@vmus.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk vesthimmerland@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk vesthimmerland@dof.dk
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk